

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Кафедра міжнародних відносин, міжнародної інформації та безпеки

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

В. о. декана факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

Тетяна МІРОШНИЧЕНКО

« _____ » 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Міжнародне економічне право

рівень вищої освіти другий (магістерський)

галузь знань 29 «Міжнародні відносини»

спеціальність 292 «Міжнародні економічні відносини»

освітня програма «Міжнародний бізнес»

спеціалізація _____

вид дисципліни обов'язкова

факультет міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

Програму рекомендовано до затвердження вченою радою факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

«29» серпня 2023 року, протокол № 1

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ: кандидат юридичних наук, доцент кафедри міжнародних відносин, міжнародної інформації та безпеки Олена ДОЦЕНКО

Програму схвалено на засіданні кафедри міжнародних відносин, міжнародної інформації та безпеки

Протокол від «28» серпня 2023 року № 1

В. о. завідувача кафедри міжнародних відносин, міжнародної інформації та безпеки

 Дмитро МИКОЛЕНКО

Програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми (керівником проектної групи) «Міжнародний бізнес»

Гарант освітньої (професійної/наукової) програми (керівник проектної групи) «Міжнародний бізнес»

 Ігор ТИМОШЕНКОВ

Програму погоджено науково-методичною комісією факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

Протокол від «29» серпня 2023 року № 1

Голова науково-методичної комісії факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

 Лариса ГРИГОРОВА-БЕРЕНДА

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «Міжнародне економічне право» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки «Міжнародний бізнес» другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 292 «Міжнародні економічні відносини»

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. Мета викладання навчальної дисципліни: формування у здобувачів базових знань щодо основних понять міжнародного економічного права, його суб'єктів та інститутів, механізму правового регулювання міжнародних економічних відносин, а також практичних умінь та навичок правильного тлумачення та застосування міжнародних нормативно-правових актів, що регулюють міжнародні економічні відносини, необхідних для розв'язання складних задач і проблем в процесі професійної діяльності у сфері міжнародних економічних відносин, що передбачають проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризуються невизначеністю умов і вимог, з акцентом на розвитку професійних компетентностей, в тому числі з іноземних мов, та соціальних навичок, необхідних для ефективного управління міжнародним бізнесом.

1.2. Основні завдання вивчення дисципліни:

- формування наступних загальних компетентностей:

ЗК 2. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 3. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 4. Здатність працювати в команді.

ЗК 5. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

- формування наступних фахових компетентностей:

ФК1. Здатність приймати обґрунтовані рішення щодо налагодження міжнародних економічних відносин на всіх рівнях їх реалізації.

ФК 3. Здатність визначати й оцінювати прояви економічного глобалізму, виклики та дисбаланси глобального розвитку та їх вплив на міжнародні економічні відносини.

ФК 4. Здатність оцінювати масштаби діяльності глобальних фірм та їхні позиції на світових ринках.

ФК 6. Здатність застосовувати принципи соціальної відповідальності в діяльності суб'єктів міжнародних економічних відносин і аналізі їхнього впливу на економічний розвиток країн.

ФК 9. Здатність до самонавчання, підтримки належного рівня знань, готовність до опанування знань нового рівня, підвищення своєї фаховості та рівня кваліфікації.

ФК10. Знання та розуміння норм міжнародного економічного права.

ФК11. Здатність розуміти специфіку та форми ведення міжнародного бізнесу в умовах економічної інтеграції.

ФК13. Здатність аналізувати та вирішувати актуальні проблеми міжнародного бізнесу (фінансові, організаційні, маркетингові, безпекові, інноваційні).

ФК14. Здатність до стратегічного управління транснаціональною корпорацією.

1.3. Кількість кредитів: 3

1.4. Загальна кількість годин: 90

1.5. Характеристика навчальної дисципліни	
обов'язкова	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
1-й	1-й
Семестр	
1-й	1-й

Лекції	
16 год.	8 год.
Семінарські заняття	
16 год.	-
Лабораторні заняття	
- год.	-
Самостійна робота	
58 год.	82 год.
у тому числі індивідуальні завдання	
- год.	-

1.6. Заплановані результати навчання:

ПРН1. Мати необхідні для професійної діяльності знання та навички з ділових комунікацій у сфері міжнародних економічних відносин, а також ефективно спілкуватися на професійному та соціальному рівнях, включаючи усну та письмову комунікацію іноземною мовою/іноземними мовами.

ПРН 2. Креативно мислити, проявляти гнучкість у прийнятті рішень на основі логічних аргументів та перевірених фактів в умовах обмеженого часу і ресурсів на засадах використання різних діагностичних методологій провідних міжнародних організацій.

ПРН 3. Систематизувати, синтезувати й упорядковувати отриману інформацію, ідентифікувати проблеми, формулювати висновки і розробляти рекомендації, використовуючи ефективні підходи та технології, спеціалізоване програмне забезпечення з метою розв'язання складних задач практичних проблем з урахуванням крос-культурних особливостей суб'єктів міжнародних економічних відносин.

ПРН4. Приймати обґрунтовані рішення з проблем міжнародних економічних відносин за невизначених умов і вимог.

ПРН5. Оцінювати ступінь складності завдань при плануванні діяльності та опрацюванні її результатів.

ПРН6. Аналізувати нормативно-правові документи, оцінювати аналітичні звіти, грамотно використовувати нормативно-розпорядчі документи та довідкові матеріали, вести прикладні аналітичні розробки, професійно готувати аналітичні матеріали.

ПРН8. Розробляти та досліджувати адаптивні моделі вирівнювання дисбалансів та нівелювання загроз глобального розвитку, пропонувати варіанти вирішення проблем за результатами дослідження.

ПРН11. Розуміти сутність соціального виміру глобального економічного розвитку та імплементувати принципи соціальної відповідальності в діяльності суб'єктів міжнародних економічних відносин.

ПРН14. Презентувати результати власних досліджень шляхом підготовки наукових публікацій і апробацій на наукових заходах.

ПРН16. Демонструвати знання міжнародного економічного права та здійснювати міжнародний бізнес на його основі.

ПРН17. Здійснювати аналіз міжнародного бізнесу, що реалізується в умовах економічної інтеграції.

ПРН18. Аналізувати та вирішувати актуальні проблеми міжнародного бізнесу (фінансові, організаційні, маркетингові, безпекові, інноваційні).

ПРН19. Розробляти стратегії транснаціональної корпорації.

2. Тематичний план навчальної дисципліни

Розділ 1. Загальна частина

Тема 1. Поняття міжнародного економічного права

- міжнародні економічні відносини, їх зміст і значення;
- поняття та предмет міжнародного економічного права;

- методи міжнародного економічного права;
- концепції міжнародного економічного права;
- система міжнародного економічного права;
- інститути міжнародного економічного права.

Тема 2. Джерела та принципи міжнародного економічного права

- поняття та система джерел міжнародного економічного права;
- міжнародний договір – основне джерело міжнародного економічного права;
- характеристика інших джерел міжнародного економічного права;
- поняття та система принципів міжнародного економічного права;
- характеристика основних (загальних) принципів міжнародного економічного права;
- характеристика спеціальних принципів міжнародного економічного права.

Тема 3. Суб'єкти міжнародного інформаційного права

- держава як основний суб'єкт міжнародного економічного права;
- міжнародні економічні організації як суб'єкти міжнародного економічного права;
- транснаціональні корпорації та їх роль у системі економічних відносин.

Тема 4. Міжнародні економічні договори

- поняття, значення міжнародних економічних договорів та міжнародно-правове регулювання їх укладення;
- види міжнародних економічних договорів;
- порядок укладення міжнародних економічних договорів за законодавством України.

Розділ 2. Особлива частина

Тема 5. Міжнародне торговельне право

- поняття міжнародного торговельного права, його принципи та джерела;
- інституційно-правовий механізм міжнародної торгівлі;
- право СОТ та його особливості.

Тема 6. Міжнародне транспортне право

- поняття та джерела міжнародного транспортного права;
- правове регулювання міжнародних морських перевезень;
- правове регулювання міжнародних річкових перевезень;
- правове регулювання міжнародних залізничних перевезень;
- правове регулювання міжнародних повітряних перевезень;
- правове регулювання міжнародних автомобільних перевезень;
- правове регулювання міжнародних змішаних перевезень.

Тема 7. Врегулювання міжнародних економічних спорів

- система міжнародно-правових засобів урегулювання міжнародних економічних спорів;
- Міжнародний суд і Міжнародний арбітраж та їхня роль у розв'язанні міжнародних економічних спорів;
- особливості вирішення окремих міжнародно-економічних спорів галузевого та регіонального характеру.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин												
	денна форма						заочна (дистанційна) форма						
	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
		л	с	лаб	інд.	с.р.		л	с	лаб.	інд.	с. р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Розділ 1. Загальна частина													
Тема 1. Поняття міжнародного економічного права	7	2	2	-	-	3	6	1	-	-	-	5	

Тема 2. Джерела та принципи міжнародного економічного права	17	2	2	-	-	13	19	1	-	-	-	18
Тема 3. Суб'єкти міжнародного інформаційного права	16	4	2	-	-	10	15	2	-	-	-	13
Тема 4. Міжнародні економічні договори	7	2	2	-	-	3	5	-	-	-	-	5
Разом за розділом 1	47	10	8	-	-	29	45	4	-	-	-	41
Розділ 2. Особлива частина												
Тема 4. Міжнародне торговельне право	20	2	4	-	-	14	21	1	-	-	-	20
Тема 5. Міжнародне транспортне право	12	2	2	-	-	8	13	2	-	-	-	11
Тема 6. Врегулювання міжнародних економічних спорів	11	2	2	-	-	7	11	1	-	-	-	10
Разом за розділом 2	43	6	8	-	-	29	45	4	-	-	-	41
Усього годин	90	16	16	-	-	58	90	8	-	-	-	82

4. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин (для денної форми навчання)
1	Тема 1. Поняття міжнародного економічного права	2
2	Тема 2. Джерела та принципи міжнародного економічного права	2
3	Тема 3. Суб'єкти міжнародного інформаційного права	2
4	Тема 4. Міжнародні економічні договори	2
5	Тема 5. Міжнародне торговельне право	4
6	Тема 6. Міжнародне транспортне право	2
7	Тема 7. Врегулювання міжнародних економічних спорів	2
	Разом	16

5. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Види, зміст самостійної роботи	Кількість годин	
		денна	заочна (дистанційна)
1	Тема 1. Поняття міжнародного економічного права Завдання: 1. Ознайомитися з лекційним матеріалом, рекомендованою	3	5

	літературою та інформаційними ресурсами за темою (Дистанційний курс «Міжнародне інформаційне право» https://moodle.karazin.ua/course/view.php?id=5973 , Тема 1) та підготуватися до усного опитування та навчальної дискусії, тестування за навчальними питаннями на семінарському занятті.		
2	<p>Тема 2. Джерела та принципи міжнародного економічного права</p> <p><i>Завдання:</i></p> <p>1. Ознайомитися з лекційним матеріалом, рекомендованою літературою та інформаційними ресурсами за темою (Дистанційний курс «Міжнародне інформаційне право» https://moodle.karazin.ua/course/view.php?id=5973 , Тема 2) та підготуватися до усного опитування та навчальної дискусії за навчальними питаннями на семінарському занятті.</p> <p>2. Розв'язати письмово ситуаційні завдання:</p> <p>1) 12 грудня 1974 р. Генеральна Асамблея ООН на своїй XXIX сесії одноголосно прийняла резолюцію, якою затвердила Хартію економічних прав та обов'язків держав. Положення цього документу встановлюють основи міжнародних економічних відносин, причому їх нормативною базою є юридичні принципи імперативного характеру, закріплені в ряді багатосторонніх міжнародно-правових актів універсального характеру.</p> <p><i>Питання:</i></p> <p>1. З яких міжнародно-правових актів і які саме юридичні принципи були інкорпоровані в Хартію економічних прав та обов'язків держав?</p> <p>2. Які конкретно економічні права та обов'язки учасників міжнародного спілкування включені в гл. II Хартії економічних прав та обов'язків держав?</p> <p>3. В чому, згідно Хартії, полягає загальна відповідальність держав перед міжнародним співтовариством та які пріоритети встановлені цим документом?</p> <p>2) У США 12 березня 1996 р. набрав чинності Закон Хелмса – Бертона. У відповідності до розд. III та IV цього Закону, якщо буде встановлено, що громадяни третіх країн причетні до комерційних операцій в США з використанням раніше націоналізованої власності американців, їх можна передати до суду в США чи обмежити їх право на в'їзд до цієї країни.</p> <p><i>Питання:</i></p> <p>1. Чи порушує даний Закон які-небудь норми міжнародного права?</p> <p>3) Вищим виконавчим органом Європейського Союзу є Рада Європейського Союзу. Акти Ради приймаються або одноголосно, або кваліфікованою більшістю голосів у відповідності з певними квотами голосів для кожної країни - 3, 5 чи 10 тощо. Таким чином, держави-члени ЄС володіють не рівною кількістю голосів при прийнятті рішення в Раді.</p> <p><i>Питання:</i></p> <p>1. Чи означає такий розподіл кількості голосів у держав-членів Європейського Союзу порушення принципів суверенної рівності держав?</p>	13	18
3	<p>Тема 3. Суб'єкти міжнародного інформаційного права</p> <p><i>Завдання:</i></p> <p>1. Ознайомитися з лекційним матеріалом, рекомендованою</p>	10	13

	<p>літературою та інформаційними ресурсами за темою (Дистанційний курс «Міжнародне інформаційне право» https://moodle.karazin.ua/course/view.php?id=5973 , Тема 3) та підготуватися до усного опитування та навчальної дискусії, тестування за навчальними питаннями на семінарському занятті.</p> <p>2. Підготувати дослідницький проєкт на одну з наступних тем (на вибір) та підготуватися до його захисту на семінарському занятті:</p> <p>1) «Універсальні міжнародні економічні організації»; 2) «Регіональні міжнародні економічні організації»; 3) «Поняття, сутність та види державного імунітету та його застосування в міжнародному економічному праві»; 4) «Питання міжнародної правосуб'єктності ТНК та його обґрунтування в доктрині міжнародного економічного права»; 5) «Міжнародні неурядові організації економічного характеру»; 6) «Україна як суб'єкт МЕР»; 7) «Європейський Союз як суб'єкт МЕР».</p>		
4	<p>Тема 4. Міжнародні економічні договори</p> <p><i>Завдання:</i></p> <p>1. Ознайомитися з лекційним матеріалом, рекомендованою літературою та інформаційними ресурсами за темою (Дистанційний курс «Міжнародне інформаційне право» https://moodle.karazin.ua/course/view.php?id=5973 , Тема 4) та підготуватися до усного опитування та навчальної дискусії, тестування за навчальними питаннями на семінарському занятті.</p>	3	5
5	<p>Тема 5. Міжнародне торговельне право</p> <p><i>Завдання:</i></p> <p>1. Ознайомитися з лекційним матеріалом, рекомендованою літературою та інформаційними ресурсами за темою (Дистанційний курс «Міжнародне інформаційне право» https://moodle.karazin.ua/course/view.php?id=5973 , Тема 5) та підготуватися до усного опитування та навчальної дискусії за навчальними питаннями на семінарському занятті.</p> <p>2. Розв'язати письмово ситуаційні завдання:</p> <p>1) Держава А підписала з державою В договір, у відповідності з яким обидві держави прийняли на себе зобов'язання по зниженню загального мита на сільськогосподарські товари на 20%. Через рік держава А підписала з державою С договір, в якому встановлено зниження мита на 30% для двосторонньої торгівлі цих держав.</p> <p><i>Питання:</i></p> <p>1. Чи порушує договір, укладений між державами А та С, договір, укладений між державами А і В?</p> <p>2. Які можуть бути наслідки такого порушення?</p> <p>2) Держава А встановила по відношенню до держави В особливі економічні преференції, що містять 20%-ві зниження митних зборів відносно загального їх рівня. Компанія, що виготовляє комп'ютери, зареєстрована на території держави С, відкрила на території держави В дочірню фірму, яка збирає комплектуючі і експортує вже готові комп'ютери в державу А.</p> <p><i>Питання:</i></p> <p>1) Яка держава повинна вважатися країною походження товару? 2) Відповідно за якою ставкою повинен оподатковуватись цей товар?</p> <p>3) Які заходи державної політики можуть бути застосовані для усунення подібних ситуацій?</p>	14	20

	2. Підготувати дослідницький проєкт на одну з наступних тем (на вибір) та підготуватися до його захисту на семінарському занятті: 1) «Митно-тарифне регулювання міжнародної торгівлі товарами на універсальному рівні»; 2) «Митно-тарифне регулювання торгівлі товарами нетарифними засобами (нетарифні торговельні обмеження; кількісні обмеження та ліцензування; спеціальні захисні засоби; субсидії та компенсаційні засоби; технічні бар'єри в торгівлі)»; 3) «Поняття, особливості та правове регулювання міжнародного ринку послуг»; 4) «Генеральна угода про торгівлю послугами (ГАТС), як основоположна угода в сфері міжнародного ринку послуг».		
6	Тема 6. Міжнародне транспортне право <i>Завдання:</i> 1. Ознайомитися з лекційним матеріалом, рекомендованою літературою та інформаційними ресурсами за темою (Дистанційний курс «Міжнародне інформаційне право» https://moodle.karazin.ua/course/view.php?id=5973 , Тема 6) та підготуватися до усного опитування та навчальної дискусії за навчальними питаннями на семінарському занятті та тестування . 2. Підготувати дослідницький проєкт на одну з наступних тем (на вибір) та підготуватися до його захисту на семінарському занятті: 1) «Правове регулювання міжнародних морських перевезень»; 2) «Правове регулювання міжнародних річкових перевезень»; 3) «Правове регулювання міжнародних повітряних перевезень»; 4) «Правове регулювання міжнародних автомобільних перевезень»; 5) «Правове регулювання міжнародних змішаних перевезень».	8	11
7	Тема 7. Врегулювання міжнародних економічних спорів <i>Завдання:</i> 1. Ознайомитися з лекційним матеріалом, рекомендованою літературою та інформаційними ресурсами за темою (Дистанційний курс «Міжнародне інформаційне право» https://moodle.karazin.ua/course/view.php?id=5973 , Тема 7) та підготуватися до усного опитування та навчальної дискусії, тестування за навчальними питаннями на семінарському занятті. 2. Підготувати дослідницький проєкт на одну з наступних тем (на вибір) та підготуватися до його захисту на семінарському занятті: 1) «Вирішення спорів в системі ГАТТ/СОТ»; 2) «Врегулювання міжнародних інвестиційних спорів.»; 3) «Вирішення економічних спорів Судом ЄС»; 4) «Вирішення економічних спорів Міжнародним трибуналом по морському праву»; 5) «Відповідальність держав в МЕР».	7	10
Разом		58	82

6. Індивідуальні завдання

Не передбачено.

7. Методи навчання

Відповідність методів навчання та форм оцінювання визначеним результатам навчання за ОПП віддзеркалює табл. 7.1

Методи навчання та засоби діагностики результатів навчання за освітньою компонентною
«Міжнародне економічне право»

Шифр РН (відповідно до ОПП)	Результати навчання (відповідно до ОПП)	Методи навчання	Засоби діагностики / форми оцінювання
ПРН1	Мати необхідні для професійної діяльності знання та навички з ділових комунікацій у сфері міжнародних економічних відносин, а також ефективно спілкуватися на професійному та соціальному рівнях, включаючи усну та письмову комунікацію іноземною мовою/іноземними мовами.	Лекція-візуалізація; усне опитування; навчальна дискусія (за питаннями семінарського заняття); дослідницький проєкт; розв'язання ситуаційного завдання.	Оцінювання усної відповіді здобувача та виступу під час навчальної дискусії (за питаннями семінарського заняття); оцінювання виконання та захисту дослідницького проєкту; оцінювання розв'язання ситуаційного завдання; тестування.
ПРН2	Креативно мислити, проявляти гнучкість у прийнятті рішень на основі логічних аргументів та перевірених фактів в умовах обмеженого часу і ресурсів на засадах використання різних діагностичних методологій провідних міжнародних організацій.	Лекція-візуалізація; усне опитування; навчальна дискусія (за питаннями семінарського заняття); дослідницький проєкт; розв'язання ситуаційного завдання.	Оцінювання усної відповіді здобувача та виступу під час навчальної дискусії (за питаннями семінарського заняття); оцінювання виконання та захисту дослідницького проєкту; оцінювання розв'язання ситуаційного завдання; тестування.
ПРН3	Систематизувати, синтезувати й упорядковувати отриману інформацію, ідентифікувати проблеми, формулювати висновки і розробляти рекомендації,	Лекція-візуалізація; усне опитування; навчальна дискусія (за питаннями семінарського заняття); дослідницький проєкт; розв'язання ситуаційного завдання.	Оцінювання усної відповіді здобувача та виступу під час навчальної дискусії (за питаннями семінарського заняття); оцінювання виконання та захисту дослідницького проєкту; оцінювання розв'язання ситуаційного завдання; тестування.

	використовуючи ефективні підходи та технології, спеціалізоване програмне забезпечення з метою розв'язання складних задач практичних проблем з урахуванням крос-культурних особливостей суб'єктів міжнародних економічних відносин.		
ПРН4	Приймати обґрунтовані рішення з проблем міжнародних економічних відносин за невизначених умов і вимог.	Лекція-візуалізація; усне опитування; навчальна дискусія (за питаннями семінарського заняття); дослідницький проєкт; розв'язання ситуаційного завдання.	Оцінювання усної відповіді здобувача та виступу під час навчальної дискусії (за питаннями семінарського заняття); оцінювання виконання та захисту дослідницького проєкту; оцінювання розв'язання ситуаційного завдання; тестування.
ПРН5	Оцінювати ступінь складності завдань при плануванні діяльності та опрацюванні її результатів.	Лекція-візуалізація; усне опитування; навчальна дискусія (за питаннями семінарського заняття); дослідницький проєкт; розв'язання ситуаційного завдання.	Оцінювання усної відповіді здобувача та виступу під час навчальної дискусії (за питаннями семінарського заняття); оцінювання виконання та захисту дослідницького проєкту; оцінювання розв'язання ситуаційного завдання; тестування.
ПРН6	Аналізувати нормативно-правові документи, оцінювати аналітичні звіти, грамотно використовувати нормативно-розпорядчі документи та довідкові матеріали, вести прикладні аналітичні розробки, професійно готувати аналітичні	Лекція-візуалізація; усне опитування; навчальна дискусія (за питаннями семінарського заняття); дослідницький проєкт; розв'язання ситуаційного завдання.	Оцінювання усної відповіді здобувача та виступу під час навчальної дискусії (за питаннями семінарського заняття); оцінювання виконання та захисту дослідницького проєкту; оцінювання розв'язання ситуаційного завдання; тестування.

	матеріали.		
ПРН8	Розробляти та досліджувати адаптивні моделі вирівнювання дисбалансів та нівелювання загроз глобального розвитку, пропонувати варіанти вирішення проблем за результатами дослідження.	Лекція-візуалізація; усне опитування; навчальна дискусія (за питаннями семінарського заняття); дослідницький проєкт; розв'язання ситуаційного завдання.	Оцінювання усної відповіді здобувача та виступу під час навчальної дискусії (за питаннями семінарського заняття); оцінювання виконання та захисту дослідницького проєкту; оцінювання розв'язання ситуаційного завдання; тестування.
ПРН11	Розуміти сутність соціального виміру глобального економічного розвитку та імплементувати принципи соціальної відповідальності в діяльності суб'єктів міжнародних економічних відносин.	Лекція-візуалізація; усне опитування; навчальна дискусія (за питаннями семінарського заняття); дослідницький проєкт; розв'язання ситуаційного завдання.	Оцінювання усної відповіді здобувача та виступу під час навчальної дискусії (за питаннями семінарського заняття); оцінювання виконання та захисту дослідницького проєкту; оцінювання розв'язання ситуаційного завдання; тестування.
ПРН14.	Презентувати результати власних досліджень шляхом підготовки наукових публікацій і апробацій на наукових заходах.	Лекція-візуалізація; усне опитування; навчальна дискусія (за питаннями семінарського заняття); дослідницький проєкт; розв'язання ситуаційного завдання.	Оцінювання усної відповіді здобувача та виступу під час навчальної дискусії (за питаннями семінарського заняття); оцінювання виконання та захисту дослідницького проєкту; оцінювання розв'язання ситуаційного завдання; тестування.
ПРН16	Демонструвати знання міжнародного економічного права та здійснювати міжнародний бізнес на його основі.	Лекція-візуалізація; усне опитування; навчальна дискусія (за питаннями семінарського заняття); дослідницький проєкт; розв'язання ситуаційного завдання.	Оцінювання усної відповіді здобувача та виступу під час навчальної дискусії (за питаннями семінарського заняття); оцінювання виконання та захисту дослідницького проєкту; оцінювання розв'язання ситуаційного завдання; тестування.
ПРН17	Здійснювати аналіз міжнародного бізнесу, що реалізується в умовах економічної інтеграції.	Лекція-візуалізація; усне опитування; навчальна дискусія (за питаннями семінарського заняття); дослідницький проєкт; розв'язання ситуаційного завдання.	Оцінювання усної відповіді здобувача та виступу під час навчальної дискусії (за питаннями семінарського заняття); оцінювання виконання та захисту дослідницького проєкту;

			оцінювання розв'язання ситуаційного завдання; тестування.
ПРН18	Аналізувати та вирішувати актуальні проблеми міжнародного бізнесу (фінансові, організаційні, маркетингові, безпекові, інноваційні).	Лекція-візуалізація; усне опитування; навчальна дискусія (за питаннями семінарського заняття); дослідницький проєкт; розв'язання ситуаційного завдання.	Оцінювання усної відповіді здобувача та виступу під час навчальної дискусії (за питаннями семінарського заняття); оцінювання виконання та захисту дослідницького проєкту; оцінювання розв'язання ситуаційного завдання; тестування.
ПРН19	Розробляти стратегії транснаціональної корпорації.	Лекція-візуалізація; усне опитування; навчальна дискусія (за питаннями семінарського заняття); дослідницький проєкт; розв'язання ситуаційного завдання.	Оцінювання усної відповіді здобувача та виступу під час навчальної дискусії (за питаннями семінарського заняття); оцінювання виконання та захисту дослідницького проєкту; оцінювання розв'язання ситуаційного завдання; тестування.

Замість виконання завдань (вивчення тем) можуть також додатково враховуватись такі види активностей здобувача:

проходження тренінг-курсів чи дистанційних курсів з використання сучасних освітніх технологій на платформах Coursera, Prometheus тощо (за наявності відповідного документу про їх закінчення, надання копії викладачу);

участь в майстер-класах, форумах, конференціях, семінарах, зустрічах з проблем використання сучасних освітніх технологій (з підготовкою тез наукової доповіді, есе, прес-релізу, інформаційного повідомлення тощо, що підтверджено навчальною програмою заходу чи відповідним сертифікатом);

участь у фундаментальних та прикладних наукових дослідженнях з проблем використання сучасних освітніх технологій (в розробці анкетних форм, проведенні опитувань, підготовці та проведенні фокус-груп, обробці результатів дослідження, підготовці звіту, презентації результатів тощо, що підтверджується демонстрацією відповідних матеріалів).

8. Методи контролю

Засвоєння тем (поточний контроль) здійснюється на семінарських заняттях відповідно до контрольних цілей. Основне завдання поточного контролю – перевірка рівня підготовки здобувачів до виконання конкретної роботи.

Поточний контроль і оцінювання результатів навчання передбачає виставлення оцінок за всіма формами проведення занять:

- контроль та оцінювання активності роботи здобувача під час лекційних та семінарських занять (усне опитування, навчальна дискусія за питаннями семінарського заняття; захист дослідницьких проєктів);

- контроль та оцінювання якості підготовки та розробки проєктних завдань в ході індивідуальної / групової роботи здобувачів (виконання та захист дослідницьких проєктів);

- контроль засвоєння теоретичного та практичного матеріалу (тестування; усне опитування та навчальна дискусія за питаннями семінарського заняття; розв'язання ситуаційних завдань);

- контроль та оцінювання вмінь вирішувати аналітичні та інші завдання (розв'язання ситуаційних завдань);

- контроль та оцінювання вмінь проводити дослідження та презентувати із застосуванням сучасних інформаційних технологій (виконання та захист дослідницьких проєктів);
- оцінювання вмінь та навичок складати схеми, збирати, систематизувати та оброблювати дані (розв'язання ситуаційних завдань; виконання та захист дослідницьких проєктів).

При вивченні кожної теми проводиться поточний контроль, здобувач може отримати від 5 до 13 балів за виконання завдань в рамках теми курсу. Загальна сума балів за виконання завдань для самостійної роботи та роботи на семінарських заняттях може сягати 60 балів.

Підсумковий контроль засвоєння тем навчальної дисципліни в здійснюється по їх завершенню шляхом проведення екзамену. Завданням контролю є оцінювання знань, умінь та практичних навичок здобувачів, набутих під час вивчення зазначених тем. Вміст екзаменаційного білета й оцінювання відповідей на екзамені: 40 тестових питань закритого типу з однією правильною відповіддю; максимальна кількість балів – 40 (правильна відповідь на одне тестове питання оцінюється в 1 бал).

9. Схема нарахування балів

Поточний контроль та самостійна робота							Разом	Екзам ен	Сума
Розділ 1				Розділ 2					
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	60	40	100
5	12	9	5	13	7	9			

T1, T2 ... – теми розділів.

Для допуску до складання підсумкового контролю (екзамену) здобувач вищої освіти повинен набрати не менше 20 балів з навчальної дисципліни під час поточного контролю, самостійної роботи.

Таблиця 9.1

Критерії та методи оцінювання навчальних досягнень

Методи	Критерії оцінювання	Система оцінювання, бали
Усне опитування, навчальна дискусія за питаннями семінарського заняття	Висока активність здобувача на семінарському занятті, демонстрація засвоєння повного обсягу матеріалу теми, ознайомлення із запропонованими джерелами, уміння робити висновки.	2,6–3
	Середня здобувача на семінарському занятті, демонстрація засвоєння неповного обсягу матеріалу теми, ознайомлення із запропонованими джерелами, уміння робити висновки, але здобувач припустився окремих помилок.	1,6–2,5
	Незначна активність здобувача на семінарському занятті, демонстрація засвоєння окремих аспектів матеріалу теми, ознайомлення з частиною запропонованих джерел, уміння робити висновки, але здобувач припустився значних помилок.	0,6–1,5
	Неактивність активність здобувача на семінарському занятті, демонстрація незасвоєння матеріалу теми, неознайомлення чи ознайомлення з незначною частиною	0-0,5

	запропонованих джерел, неуміння робити висновки.	
Дослідницький проект	Змістовна відповідність дослідницького проекту запропонованій темі та її повне розкриття; формальна відповідність методичним рекомендаціям; демонстрація повного засвоєння знань програмного матеріалу та умінь його застосовувати на практиці при виконанні та захисті дослідницького проекту; демонстрація вмінь аналізувати та робити висновки, обґрунтовувати власну позицію.	3,6–4
	Змістовна відповідність дослідницького проекту запропонованій темі та її достатньо повне розкриття; формальна відповідність методичним рекомендаціям з незначними помилками; демонстрація часткового засвоєння знань програмного матеріалу та умінь його застосовувати на практиці при виконанні та захисті дослідницького проекту; демонстрація вмінь аналізувати та робити висновки з незначними помилками, обґрунтовувати власну позицію.	2,6–3,5
	Часткова змістовна відповідність дослідницького проекту запропонованій темі та її часткове розкриття; формальна відповідність методичним рекомендаціям із значними помилками або невідповідність; демонстрація часткового засвоєння знань програмного матеріалу та умінь його застосовувати на практиці при виконанні та захисті дослідницького проекту із суттєвими помилками; часткова демонстрація вмінь аналізувати та робити висновки із суттєвими помилками, обґрунтовувати власну позицію.	1,6–2,5
	Часткова змістовна відповідність дослідницького проекту запропонованій темі та її часткове розкриття; формальна відповідність методичним рекомендаціям із значними помилками або невідповідність; демонстрація вибіркового засвоєння знань програмного матеріалу та часткових умінь його застосовувати на практиці при виконанні та захисті дослідницького проекту із суттєвими помилками; допущення суттєвих помилок у вміннях аналізувати та робити висновки, обґрунтовувати власну позицію або неуміння аналізувати та робити висновки, обґрунтовувати власну позицію.	0,6–1,5
	Часткова змістовна відповідність дослідницького проекту запропонованій темі та її часткове розкриття; формальна відповідність методичним рекомендаціям із значними помилками або невідповідність; демонстрація вибіркового засвоєння знань програмного матеріалу та часткових умінь його застосовувати на практиці при виконанні та захисті дослідницького проекту із суттєвими помилками; допущення суттєвих помилок у вміннях аналізувати та робити висновки, обґрунтовувати власну позицію або неуміння аналізувати та робити висновки, обґрунтовувати власну позицію.	0–0,5
Розв’язання ситуаційних завдань	Правильне розв’язання ситуаційного завдання відповідно до методичних рекомендацій, зокрема, відповідно до вимог зрозумілості, повноти, ясності, чіткості, та процесуальної формалізації; наведено	2,6–3

	<p>посилання на міжнародні правові акти; вміло й доцільно застосовано правові норми, надаючи юридичну оцінку ситуації; висновки чіткі, вичерпні, логічно узгоджені та впливають зі встановлених фактичних обставин по суті вирішених завдань.</p>	
	<p>Правильне розв'язання ситуаційного завдання відповідно до методичних рекомендацій, зокрема, відповідно до вимог зрозумілості, повноти, ясності, чіткості, але з помилками процесуальної формалізації; наведено посилання на міжнародні правові акти, проте не повною мірою; доцільно застосовано правові норми, надаючи юридичну оцінку ситуації; висновки логічно узгоджені та впливають зі встановлених фактичних обставин по суті вирішених завдань, але невичерпні.</p>	1,6–2,5
	<p>Правильне розв'язання ситуаційного завдання відповідно до методичних рекомендацій, зокрема, відповідно до вимог зрозумілості, повноти, ясності, чіткості, але з помилками змісту та процесуальної формалізації; наведено посилання на міжнародні правові акти, проте частково; застосовано правові норми, надаючи юридичну оцінку ситуації з суттєвими помилками; висновки впливають зі встановлених фактичних обставин по суті вирішених завдань, але є невичерпними та логічно неузгодженими.</p>	0,6–1,5
	<p>Неправильне розв'язання ситуаційного завдання відповідно до методичних рекомендацій, зокрема, відповідно до вимог зрозумілості, повноти, ясності, чіткості; частково наведено або не наведено посилання на міжнародні правові акти; доцільно застосовано правові норми, надаючи юридичну оцінку ситуації; висновки логічно узгоджені та впливають зі встановлених фактичних обставин по суті вирішених завдань, але невичерпні.</p>	0-0,5
Тестування	<p>За кожною темою, де передбачено тестування, пропонується 10 тестових питань закритого типу з однією правильною відповіддю. Правильна відповідь на одне питання оцінюється в 0,2 бала.</p>	0,2–2
Підсумковий контроль (тестування)	Здобувач правильно відповів на всі тестові питання.	40
	Здобувач правильно відповів на не менш, ніж 75 % тестових питань.	30–39
	Здобувач правильно відповів на не менш, ніж 50 % тестових питань.	20–29
	Здобувач правильно відповів на не менш ніж 25 % тестових питань.	10–19
	Здобувач правильно відповів на менш, ніж 25 % тестових питань.	1–9
	Здобувач не відповів на жодне з тестових питань.	0

Шкала оцінювання

	Оцінка
--	--------

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	для чотирирівневої шкали оцінювання	для дворівневої шкали оцінювання
90–100	відмінно	зараховано
70–89	добре	
50–69	задовільно	
1–49	незадовільно	не зараховано

10. Рекомендована література

Основна література

1. Балобанов А. О., Допілка В. О. Міжнародне економічне право та регулювання морських перевезень : навчальний посібник. Київ :: Юркнига, 2017. 104 с.
2. Дахно І. І. Міжнародне економічне право. 3-тє вид. перероб. і доповн. Навчальний посібник. К.: Центр учбової літератури, 2009. 304 с.
3. Дахно І., Алієва-Барановська В. Міжнародне економічне право-2 : підручник. Київ : Центр навчальної літератури, 2019. 320 с.
4. Лук'янова О. М. Міжнародні організації: Конспект лекцій. Харків: УкрДУЗТ, 2021. 76 с. URL: <http://lib.kart.edu.ua/bitstream/123456789/6220/1/%D0%9A%D0%BE%D0%BD%D1%81%D0%BF%D0%B5%D0%BA%D1%82%20%D0%BB%D0%B5%D0%BA%D1%86%D1%96%D0%B9.pdf>
5. Опришко В. Ф. Міжнародне економічне право та процес : монографія. К.: Парламентське вид-во, 2014. 518 с.
6. Сироїд Т. Л. Міжнародне публічне право : підручник. Одеса Фенікс, 2018. 744 с.
7. Цірат Г. А. Міжнародний комерційний арбітраж : навч. посіб. К.: Алерта, 2019. 410 с. URL: https://jvs.law/wp-content/uploads/2021/04/G.TSirat_Arbitrazh_2019-2.pdf
8. Чайковська В. В. Міжнародні економічні договори як джерела правового регулювання зовнішньоекономічної діяльності. *Альманах міжнародного права*. 2015. Вип. 7. С. 20–31
9. Чубарєв В. Л. Міжнародне економічне право : підручник. Київ : Юрінком Інтер, 2021. 368 с.
10. Saloid S. V., Redko K. Yu. International economic law : lectures. Kyiv : Igor Sikorsky Kyiv Polytechnic Institute, 2020. URL: https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/38464/1/International_economic_law.pdf

Допоміжна література

1. Баймуратов М. О., Львова Є. О., Бабін Б. В. Міжнародний економічний правопорядок: актуальні питання правового регулювання: моногр. / М. О. Баймуратов, Є. О. Львова, Б. В. Бабін; за ред. д.ю.н., проф. М. О. Баймуратова. Суми: Університетська книга, 2011. 260 с.
2. Радзівілл О. А. Загальноправові принципи як джерела міжнародного економічного права. *Юридична наука*. 2014. № 2. С. 54–66. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/jnn_2014_2_7
3. Ратушний С. Важливий внесок у розвиток науки міжнародного економічного права. *Юридична Україна*. 2014. № 12. С. 92–94. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/urykr_2014_12_18
4. Степаненко К. В. Поняття, ознаки та види міжнародних судових установ. *Альманах міжнародного права*. 2020. № 23. С. 46–54. URL: http://inlawalmanac.mgu.od.ua/v23/amp_23.pdf#page=46
5. Тищенко Ю. Юридичні форми міжнародного економічного права. *Зовнішня торгівля: економіка, фінанси, право*. 2016. № 6. С. 22–31. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/uazt_2016_6_5 (дата звернення: 20.08.2020).

6. Фединець Р. В. Глобальні економічні проблеми сучасності і міжнародне економічне право. *Публічне право*. 2015. № 4. С. 160-166. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/pp_2015_4_23
7. Adinolfi G., Baetens F., Caiado J., Lupone A., Micara A. G. *International Economic Law. Contemporary Issues*. Switzerland : Springer Cham, 2017. 288 p. DOI: <https://doi.org/10.1007/978-3-319-44645-5>
8. Kleinheisterkamp J. Overriding mandatory laws in international arbitration. *International & Comparative Law Quarterly*. 2018. Volume 67, Issue 4. P. 903–930. DOI: <https://doi.org/10.1017/S0020589318000295>
9. Lang A. The Judicial Sensibility of the WTO Appellate Body. *European Journal of International Law* 2016. Volume 27, Issue 4 (1). P. 1095–1105. DOI: <https://doi.org/10.1093/ejil/chw065>
10. Wenger J. M. *International Economic Law : e-RG Electronic Resource Guide*. Updated on May 2, 2015. *American Society of International Law*. URL: https://www.asil.org/sites/default/files/ERG_IECONL.pdf

11. Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

1. Верховна Рада України - www.zakon1.rada.gov.ua.
2. Міністерство закордонних справ - <http://mfa.gov.ua/ua>
3. Міністерство юстиції - <https://minjust.gov.ua/ua>
4. Конституційний Суд України - <http://www.ccu.gov.ua/uk/index>
5. Організація Об'єднаних Націй - <http://www.un.org/>
6. Європейський суд з прав людини - <http://echr.coe.int/>
7. Європейський союз - <http://eeas.europa.eu/>
8. Організація з безпеки та співробітництва в Європі - <http://www.osce.org/>
9. Рада Європи - <http://www.coe.int/web/portal/home>
10. Управління Верховного комісара ООН з прав людини - <http://www.ohchr.org/>
11. Національна парламентська Бібліотека України - <http://www.nplu.org/>
12. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського - www.nbuv.gov.ua
13. Київська центральна міська публічна бібліотека ім. Лесі Українки - <http://lucl.lucl.kiev.ua>
14. Центральна наукова бібліотека Харківського національного університету ім. В.Н. Каразіна - <http://www.univer.kharkov.ua>
15. Харківська державна наукова бібліотека ім. В. Г. Короленка - <http://korolenko.kharkov.com>
16. Офіційний веб-сайт WTO – <https://www.wto.org/>
17. Офіційний веб-сайт UNCTAD – <https://unctad.org/en/Pages/Home.aspx>
18. Офіційний веб-сайт UNCITRAL – <https://uncitral.un.org/>
19. Investment policy HUB (UNCTAD) – <http://investmentpolicyhub.unctad.org/> - Investment policy HUB (UNCTAD)
20. Офіційний веб-сайт Міжнародного валютного фонду – <https://www.imf.org/external/index.htm>
21. Офіційний веб-сайт Міжнародного банку реконструкції та розвитку – <https://www.worldbank.org/en/who-we-are/ibrd>
22. Офіційний веб-сайт Групи Світового банку – <https://www.worldbank.org/>
23. Офіційний веб-сайт ICSID – <https://icsid.worldbank.org/en/Pages/about/default.aspx>
24. Офіційний веб-сайт Міжнародного суду ООН – <https://www.icj-cij.org/>
25. Офіційний веб-сайт International Chamber of Commerce – <https://iccwbo.org/>
26. Офіційний веб-сайт London Court of International Arbitration – <http://www.lcia.org/>

12. Особливості навчання за денною формою в умовах подовження дії обставин непереборної сили (в тому числі запровадження карантинних обмежень через пандемію або запровадження військового стану)

В умовах дії карантинних обмежень або запровадження військового стану освітній процес в університеті здійснюється за дистанційною формою навчання, а саме: дистанційно (за затвердженим розкладом занять) на платформі Zoom (<https://us05web.zoom.us/j/4115712639?pwd=YWpJQ3VCSmQwRFdMRfZrakVwaWZCdz09>, ідентифікатор конференції: 882 8664 9561, код доступу: 1Nqh4L) проводяться всі лекційні та семінарські заняття, а також завдання для роботи на семінарських заняттях та самостійної роботи виконуються на платформі moodle (<https://moodle.karazin.ua/course/view.php?id=5973/>)

Додаток до робочої програми навчальної дисципліни «Дипломатична служба зарубіжних країн»

Дію робочої програми продовжено: на 20____/20____ н. р.

Заступник декана _____ факультету з навчальної роботи

(підпис)

(прізвище, ініціали)

«____» _____ 20____ р.

Голова науково-методичної комісії _____ факультету

(підпис)

(прізвище, ініціали)

«____» _____ 20____ р.